

בס"ד, פרשת כי תבוא, אלול תשפ"א¹

אחינו בית ישראל הרחמנים נבקש נא מאד להעביר בתפלה מאד עבור ילד מהקהילה, יצחק בן חנה לרפואה שלימה בקרוב ושיאריך ימים ושנים טובים.

תשובות הגר"ח (כת"י)

כי תבוא

ש. כתב בבעל הטורים (כי תבוא כ"ח י') וז"ל, שם ה' נקרא. ר"ת שי"ן. פירוש שי"ן של תפילין. ויראו ממך. וסמיך ליה והותירך ה' לומר שבזכות התפילין יותיר ימים דכתיב ה' עליהם יחיו כו' עכ"ל, יש לשאול האם יש ללמוד מכאן דכל כמה שיניח התפילין יותר (שעות) כך יזכה יותר לאריכות ימים ושנים שהרי כתיב ה' עליהם - יחיו ומשמע דכל כמה שה' עליהם היינו שהתפילין מונחין עליו אז יחיו יותר ויותר.

ת. מדינא יש להניח כל היום עד הלילה.

ש. איתא במדרש רבה (כי תבוא פ"ז סי' י"א), אמר לו במיתתן לא נגעה בהן רמה בחייהן על אחת כמה וכמה כו', וכתב בפ"י עץ יוסף וז"ל, במיתתן לא נגע בהם רמה כו'. בפדר"א פ' ל"ג כל אותו הדור ששמעו קולו של הקב"ה בהר סיני זכו להיות כמלאכי השרת לא ראו טיפת קרי מימיהם ולא משל בהם כל מיני כינים ובמותם לא שלטה בהם רמה ותולעה אשריהם בעוה"ז ואשריהם בעולם הבא ועליהם הכתוב אומר אשרי העם שככה לו עכ"ל, עכ"ל העץ יוסף. ויש לשאול מהא דכתיב (נשא ה', ב' ד') צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש, מזכר עד נקבה תשלחו וגו', ויעשו כן בני ישראל וישלחו אותם מחוץ למחנה וגו', דלכאור' איך היו שם טמאים טומאת זיבה, והרי היו כמלאה"ש וכמו שלא ראו טיפת קרי מימיהם כמו כן איך היה זיבה.

ת. היו טמאים לפני.

ש. בהנ"ל. צ"ב דהא קודם מעמד מתן תורה כולם נטהרו לגמרי.

ת. נולדו אח"כ.

¹הנני להזמין את כל א' וא' כ"א בשמו הטוב יבורך, לשמחת הבר מצוה של בננו היקר אשר נ"י, ביום שני הבעל"ט, אור ל"ג אלול, בשעה 8:30, באולם ת"ת תשב"ר, רחוב הרב לנדא 13 בני ברק. וה' הטוב ישיבכם כגמולכם הטוב.

תשובות הגר"ח
על נביאים וכתובים
ומדרשי חז"ל (כת"י)

אסתר

ש. אסתר ד' א'. פרש"י וז"ל, ומרדכי ידע. בעל החלום אמר לו שהסכימו העליונים לכך לפי שהשתחוו לצלם בימי נבוכדנצר ושנהנו מסעודת אחשורוש עכ"ל, ולכאז"צ"ב למה כתב רש"י 'ושנהנו מסעודת אחשורוש' והרי טעם זה נדחה בגמ' מגילה י"ב א' כדאמר להם רשב"י לתלמידיו אם כן שבשושן יהרגו שבכל העולם כולו אל יהרגו כו'. ולכאז"צ"ב טובא.

ת. כל הטעמים יחד.

ש. אסתר ט' כ'. ויכתב מרדכי את הדברים האלה וישלח ספרים אל כל היהודים אשר בכל מדינות המלך אחשורוש הקרובים והרחוקים. פרש"י וז"ל, ויכתב מרדכי. היא המגלה הזאת כמות שהיא עכ"ל, הנה לכאורה נמצא בזה דכתב המגילה לפחות קכ"ז פעמים, מגילה לכל מדינה, [ומסתמא אפי' יותר מקכ"ז כי מגילה א' לכל מגילה לא מספיקה כדי כך שכולם יקראו המגילה בפורים], והאם זה נכון.

ת. כתבם שיעתיקו.

ש. בהנ"ל. אם זה נכון, האם מרדכי כתב בעצמו את כל הקכ"ז (לפחות וכן"ל) מגילות (כי מצד א' כך מסתבר והיינו כדי שיהי' נכתב כדין בכל הלכותיה של המגילה אמנם מאידך כיצד אפשר להיות כן ע"י אדם אחד בשנה אחת).

ת. שלוחו של אדם כמותו.

ש. שם. הנה במגילה י"א א' אמרי' דאחשורוש מלך בכיפה והיינו ע"כ העולם, וכיון שכן, צ"ב מה דכתיב 'אשר בכל מדינות המלך אחשורוש' דזה משמע שיש מקומות שאינם מדינות המלך אחשורוש, והרי מלך על כל העולם.

ת. לאפוקי מדבריות.²

² ע"י מגילה ט"ז א' במ"ש מרדכי להמן שהוא עבד שלו, כידוע המעשה [ע"י ילקוט ועוד] שהלכו 'במדבר' וכו'.

תשובות הגר"ח

מדרשי חז"ל

ש. **אִיתָא** בהקדמת הטובי חיים לתד"א, אות ד', וז"ל, ומצאתי כתוב בספר כתיבת יד וז"ל סגולה נוראה ונפלאה למקרה אשר לא טהור לבל יפקד רע ח"ו ושיהיה לו מחשבות קדושים וטהורים וחלומות מיושבים אמתיים יזהר ללמוד בספר הקדוש תנא דבי אליהו בכל לילה קודם השינה ואח"כ יזכיר ע"ב פעמים אליהו הנביא וטוב לכוין בכל פעם בשם הקדוש אגל"א (ר"ת אתה גבור לעולם ה') והיה נזהר שישכב במקום נקי ובגדים נקיים והוא בחון ומנוסה כן מצאתי בספר זה בכמה דפוסים עכ"ל, עלה ברעיוני ב"ד דאפשר דזהו נרמז בתיבות השכיבנו ה"א לשלום והעמידנו כו' שזהו ר"ת אליהו. והאם אפשר לומר כן ע"ד הרמז.

ת. אולי.

ש. **אִיתָא** בספה"ק רזיאל המלאך (עמ' י', הנדמ"ח), ונתן למיכאל השר הגדול אשר הוא על השבעה השרים המשרתים את פני המלך מלך מלכי המלכים, וכתב מרן שליט"א בביאור תשועת אדם וז"ל: ונתן למיכאל השר הגדול. הוא שר של ישראל כמ"ש בדניאל מיכאל השר הגדול העמד על בני עמך. אשר הוא על שבעה השרים המשרתים את פני המלך מלך מלכי המלכים. כמ"ש"כ במדרש (מבשרת ציון פ"י) שבעה שרים הם גדולים נוראים נפלאים נכבדים שהם ממונים בשבעה רקיעים ואלו הם מיכאל וגבריאל שתקיאל וברדיאל ושקיאל וברקיאל וסדריאל וכולן שרי צבא רקיע הן ועם כל אחד ואחד ארבע מאות ותשעים וששה אלפים ורבעות מלאכי השרת מיכאל השר הגדול ממונה על רקיע שביעי עליון שבערבות וכו', עכ"ל מרן שליט"א שם, והשתא צ"ב כך, כי בל' הספה"ק רזיאל המלאך איתא 'למיכאל השר הגדול אשר הוא על שבעה השרים' כו', ואילו המדרש מבשרת ציון שהביא מרן שליט"א מונה שבעה שרים כשהראשון שבהם הוא מיכאל עצמו, ואיך שייך לומר שמיכאל ממונה על עצמו. (והי' צ"ל 'למיכאל השר הגדול אשר הוא על 'ששה' השרים כו'). ולכאן צ"ב הכוונה.

ת. על תלמידיו.

ש. **אִיתָא** בספה"ק רזיאל המלאך (עמ' י"ב, הנדמ"ח), ואם על קרב ומלחמה היה מזכירו היו נסים מלפניו, ע"כ, ויש לשאול דאיזה מלחמה היה בימי אדה"ר.

ת. אדם שם חם ויפת היו מריבין.

ש. בהנ"ל. יש לשאול היכן נזכר דבר זה שאדם שם חם ויפת היו מריבין [נדבמקרא לכאן] לא מצינו דבר זה, ומה המהקור לכך].

ת. כאן.

ש. בהנ"ל. יש לשאול מה היה להם לריב.

ת. א. על הירושה.

ב. מי יזכה

<< נשמח מאד מאד להערות הארות וביאורים לתשובות מרן שליט"א הנ"ל.

<< מצורף קובץ נוסף של חידו"ת על פרשת כי תבוא, מתוך ספרנו מאור אהרן שי"ל בשנת תשס"ט, ונשמח להערות והארות בס"ד.

<< אפשר בס"ד להשיג אצלנו במייל את ספרי התשובות שכבר הודפסו בס"ד ושאר ספרים אי"ה.

<< ניתנת הרשות ואף מצוה גדולה היא למי שיש בידו וברשותו האפשרות להעביר הלאה את התשובות לכל מאן דבעי, אם ע"י אימייל ואם ע"י שידפוסו, הכל כדי לזכות את הרבים ולהגדיל תורה ולהאדירה, ולציין כתובתינו ע"מ שאם יהיו הערות והארות יוכלו לשלחם אלינו בעזרת השי"ת.

בברכה מרובה, אהרן בן הגאון הגדול רבי יעקב הלוי שליט"א גרנדש,

חזון איש 2/2 ת"ד 3096

זכרון יעקב, ארץ ישראל, פל': 0548408381